Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 18. 11. 2010, sp. zn. Ncp 2505/2010, ECLI:CZ:VSPH:2010:NCP.2505.2010.1

Číslo: 66/2011

Právní věta:

Je-li v jedné žalobě uplatněno několik nároků na zaplacení peněžitého plnění se samostatným skutkovým základem, pak soud zkoumá podmínku věcné příslušnosti u každého takového nároku zvlášť; celková výše součtu jednotlivých žalobou požadovaných peněžitých plnění nemá z hlediska aplikace ustanovení § 9 odst. 3 písm. r) bodu 6 o. s. ř. význam.

Soud: Vrchní soud v Praze

Datum rozhodnutí: 18.11.2010

Spisová značka: Ncp 2505/2010

Číslo rozhodnutí: 66

Číslo sešitu: 6

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Příslušnost soudu věcná

Předpisy: § 104a odst. 2 o. s. ř.
§ 9 odst. 3 písm. r) bod 6 o. s. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

O b v o d n í s o u d pro Prahu 2 předložil věc Vrchnímu osudu v Praze k rozhodnutí podle §104a odst. 2 o. s. ř., neboť má za to, že není věcně příslušný k projednání a rozhodnutí dané věci, v níž se žalobce domáhá (při součtu jednotlivých požadovaných plnění) částky vyšší než 100 000 Kč. Podle obvodního soudu se jedná ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 písm. r) bodu 6 o. s. ř. o spor, který náleží do věcné příslušnosti krajských soudů. K zamýšlenému postupu soudu se účastníci nevyjádřili.

V r c h n í s o u d rozhodl o věcné příslušnosti.

Z o d ů v o d n ě n í :

K projednání a rozhodnutí dané věci jsou v prvním stupni příslušné okresní soudy podle ustanovení § 9 odst. 1 o. s. ř.

Žalobce se žalobou s návrhem na vydání platebního rozkazu domáhal u Obvodního soudu pro Prahu 2 vůči žalovanému celkem zaplacení částky 277 780 Kč s příslušenstvím. Tato částka je součtem jednotlivých plnění požadovaných žalobcem za mezinárodní přepravu, uskutečněnou na jednotlivé

objednávky žalovaného v celkem třinácti případech, v souladu s mezinárodní úmluvou o přepravní smlouvě č. 11/1975 Sb. Podle tvrzení obsažených v žalobě šlo v jednotlivých případech o přepravu různého zboží vždy tam a zpět z Prahy do Lutonu, Osla, Birminghamu, Lagosu a Atlanty. Jedinou výjimkou byla přeprava uskutečněná v rámci hlavního města Prahy, z Prahy 8 na Prahu 9. Každou jednotlivou přepravu žalobce doložil mezinárodním nákladním listem a příslušnou fakturou a uvedl výši jednotlivé částky požadované za poskytnutou přepravní službu.

Rozhodnutí o tom, které soudy jsou příslušné k projednání a rozhodnutí dané věci v prvním stupni, je odvislé od posouzení, zda žalobce jednou žalobou na zaplacení peněžitého plnění uplatnil několik nároků se samostatným skutkovým základem, anebo, zda jednotlivá požadovaná plnění mají stejný skutkový základ a jsou proto jedním nárokem na zaplacení. Přitom nemůže být samo o sobě významné, jaká je celková výše žalobou požadovaného plnění.

Nárokem (právem) se samostatným skutkovým základem rozumí soudní praxe nárok, který je odvozen z určitých konkrétních skutkových tvrzení (určitého skutku), jež jsou jiná ve srovnání s těmi, od nichž žalobce odvodil jiný nárok, který uplatnil jednou žalobou, popřípadě jinou žalobou, jestliže i o ní soud rozhodl ve společném řízení. Jedním rozhodnutím soud totiž rozhoduje nejen za situace, kdy žalobce v jediné žalobě současně uplatnil více nároků, ale též ve společném řízení, ve skutkově odlišných sporech, jestliže soud podle § 112 odst. 1 o. s. ř. spojil více věcí ke společnému řízení, ačkoliv o nich bylo řízení zahájeno samostatně.

Jestliže je žalobou uplatněno několik nároků na zaplacení peněžité částky se samostatným skutkovým základem (např. nárok na náhradu škody a současně nárok na plnění ze smlouvy nebo nárok na vydání věci a vydání bezdůvodného obohacení, popřípadě různé nároky z titulu náhrady škody na zdraví), pak podle ustálené soudní praxe soud ve vyhovujícím výroku rozsudku vždy žalovanému uloží povinnost k jedinému peněžitému plnění, které je součtem jednotlivých dílčích plnění (třebaže se samostatným skutkovým základem). Tento přístup k formulaci rozsudečného výroku se odráží i v praxi při formulování toho, čeho se žalobce domáhá (ustanovení § 79 odst. 1 o. s. ř.). Je obvyklé a správné, že žalobce v žalobě uvádí celkovou výši požadovaného peněžitého plnění, bez zřetele k tomu, zda jde o jednotlivé nároky se samostatným skutkovým základem, či o jednotlivá dílčí plnění vycházející z téhož skutku.

Celková výše v žalobě požadovaného peněžitého plnění proto sama o sobě není a ani být nemůže hlediskem určujícím pro vymezení věcné příslušnosti okresních a krajských soudů, jmenovitě ve smyslu ustanovení § 9 odst. 3 písm. r) bodu 6. Jestliže žalobce v dané věci uplatnil několik nároků na zaplacení peněžité částky se samostatným skutkovým základem, pak je nezbytné zkoumat podmínku věcné příslušnosti u každého takto uplatněného nároku zvlášť. Jak při spojení věcí rozhodnutím soudu podle 112 odst. 1 o. s. ř., tak při „spojení věcí procesním úkonem účastníka“, tedy v žalobě, musí být splněny procesní podmínky umožňující společné projednání všech jednotlivých věcí (nároků). Jednou z těchto podmínek je, aby ohledně každého z těchto nároků se samostatným skutkovým základem byla dána věcná příslušnost okresního anebo krajského soudu. Kdyby např. nebyla dána věcná příslušnost okresního soudu ohledně jednoho nebo více nároků (věcí) uplatněných v jediné žalobě, tak je tento soud povinen uvedenou věc (věci) nejprve vyloučit postupem podle § 112 odst. 2 o. s. ř. a poté ji předložit příslušnému vrchnímu soudu podle § 104a odst. 2 o. s. ř.

Nemůže tedy být rozdílu mezi tím, že žalobce uplatní několik nároků na zaplacení peněžité částky samostatnými žalobami, z nichž – jako je tomu v dané věci – každý z takto jednotlivě uplatněných nároků náleží z hlediska výše žalobou uplatněné částky do věcné příslušnosti okresních soudů, a situací, kdy několik takových nároků žalobce uplatní jedinou žalobou. Výsledek posouzení věcné příslušnosti soudu musí být v obou případech stejný. Tím má být též řečeno, že kumulace nároků v žalobě nemůže sloužit k obcházení pravidel věcné příslušnosti soudu např. potud, že žalobce by spojením jednotlivých nároků se samostatným skutkovým základem do jedné žaloby dosáhl

projednání a rozhodnutí věci krajským soudem, ačkoliv žádná z těchto jednotlivých věcí by do věcné příslušnosti krajského soudu nenáležela.

Jestliže je v jedné žalobě uplatněno několik nároků na zaplacení peněžitého plnění se samostatným skutkovým základem, pak soud zkoumá podmínku věcné příslušnosti u každého takového nároku zvlášť; celková výše součtu jednotlivých žalobou požadovaných peněžitých plnění nemá z hlediska aplikace ustanovení § 9 odst. 3 písm. r) bodu 6 o. s. ř. významu.

Žalobce tedy v dané věci správně podal žalobu u okresního soudu. Všechny jednotlivé nároky jím uplatněné mají samostatný skutkový základ; jediné, co je pojí, je skutečnost, že žalovaný provádí pro žalobce mezinárodní přepravu zboží. U žádného z těchto jednotlivých nároků uplatněných jedinou žalobou výše žalované částky nepřesahuje 100 000 Kč. Platí proto, že k projednání a rozhodnutí dané věci jsou v prvním stupni věcně příslušné okresní soudy (§ 9 odst. 3 písm. r/ bod 6 o. s. ř.).